gemeente Capelle aan den IJssel

Paragraaf Financiering

Bestuurlijke duiding

In het jaar 2021 zijn de rentetarieven voor externe financiering laag geweest. Voor kort geld (< 1 jaar) waren deze het hele jaar negatief en dat gold soms ook voor lang geld (> 1 jaar). Gedurende het jaar zijn er geen langlopende leningen aangetrokken. Eind 3e/begin 4e kwartaal zijn kasgeldleningen aangetrokken.

Wij hebben ons gehouden aan de wettelijke regels met betrekking tot de financiering. De kasgeldlimiet van 18.688 hebben wij niet overschreden; maximaal 2x is toegestaan , bij de derde keer moet er een herstelplan worden ingediend bij de toezichthouder. De renterisiconorm hebben wij niet overschreden.

Voor de leningen die we hebben verstrekt aan niet-toegestane instellingen, waar wij enig risico lopen, geldt dat de instellingen in 2021 zonder problemen aan hun verplichtingen hebben voldaan. Twee leningen zijn in 2021 vervroegd afgelost.

Beleid van financiering en bepaling financieringsbehoefte

Het beleid van financieren van ons is gericht op:

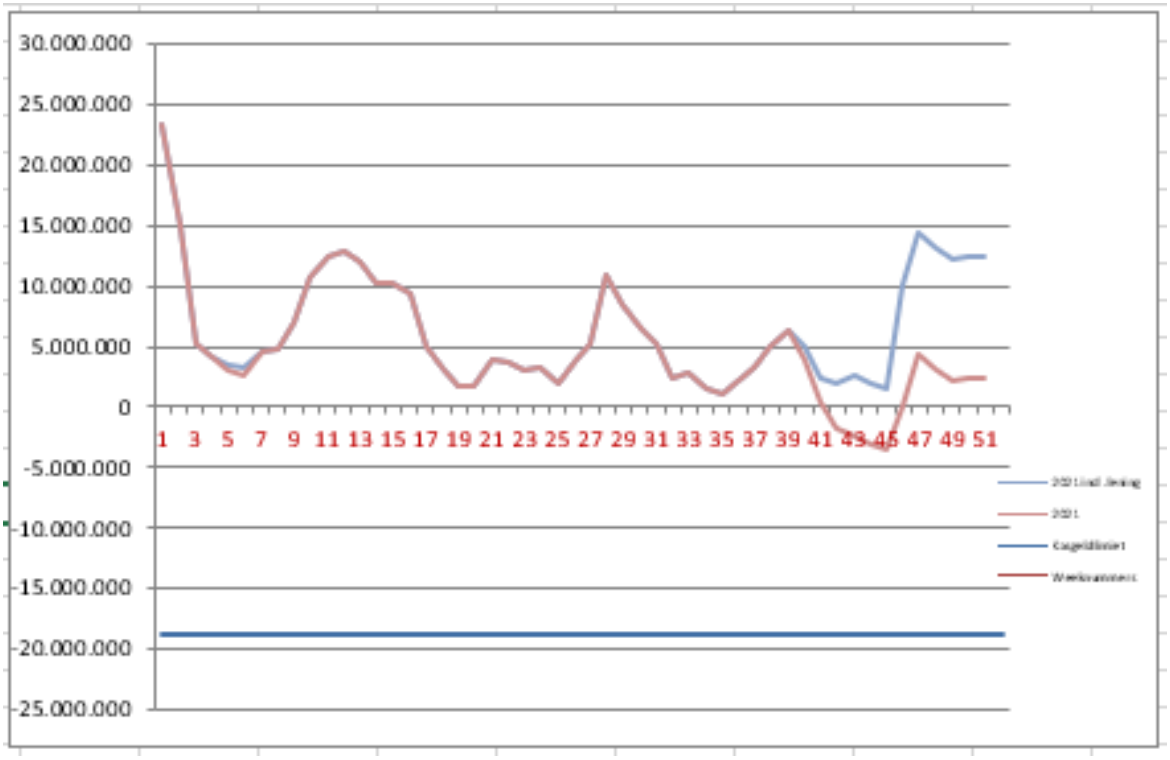
- Het voorzien in de financieringsbehoefte van ons op korte en lange termijn;
- Het uitvoeren van de treasuryfunctie. Taken hiervan zijn het besturen en bewaken van de inkomende en uitgaande geldstromen, het beheersen van de daaraan verbonden kosten (tarifering), het minimaliseren van de daaraan verbonden risico's (renterisico) en het optimaliseren van het rendement van beschikbare liquiditeiten (in beperkte vorm in verband met het Schatkistbankieren);
- Het verstrekken van leningen of borgstellingen uit hoofde van de "publieke taak" uitsluitend aan door de Gemeenteraad goedgekeurde derde partijen en in lijn met onze Verordening Borgstellingen gemeente Capelle aan den IJssel 2020 en Verordening Leningverstrekkingen gemeente Capelle aan den IJssel 2020.

De financieringsbehoefte wordt voor een belangrijk deel bepaald door:

- De leningenportefeuille;
- De reserves en voorzieningen;
- De renteontwikkeling;
- Investeringen (kredieten);
- Grondexploitaties.

Verloop liquiditeit in het jaar

Wij hebben een liquiditeitstekort gehad in 2021. In het 4e kwartaal van het jaar hebben wij hiervoor kortlopende financiering aangetrokken. Gedurende het jaar waren we redelijk liquide, dit werd mede veroorzaakt door de uitbetaling van de Enecogelden in 2020. Het gehele jaar hebben diverse investeringen plaatsgevonden, waardoor er in het 4e kwartaal financiering aangetrokken moest worden. De bedragen in het tabel zijn op basis van weekgemiddelden, zowel exclusief als inclusief de kortlopende financiering.

Leningenportefeuille

Leningen O/G (Opgenomen geldleningen)

De gemeentelijke leningenportefeuille bestaat aan het eind van 2021 uit 9 leningen met een totaalbedrag van 45.504. De reguliere aflossingen zijn conform de prognose. In de paragraaf Financiering van de Begroting 2021 is aangegeven dat de bruto financieringsbehoefte 50.000 zou zijn. Er bleek minder nodig te zijn. Dit had te maken met het betere rekeningresultaat dan verwacht bij de Begroting 2021 en het verschuiven van investeringen in 2021 naar latere jaren.

Leningen O/G	2021
Stand per 1-1-2021	N60.596
Reguliere aflossingen	V15.092
Vervroegde aflossingen	N0
Nieuwe leningen	N0
Stand per 31-12-2021	**N45.504**

Leningen U/G (Uitgezette geldleningen)

Leningen aan niet-toegestane instellingen

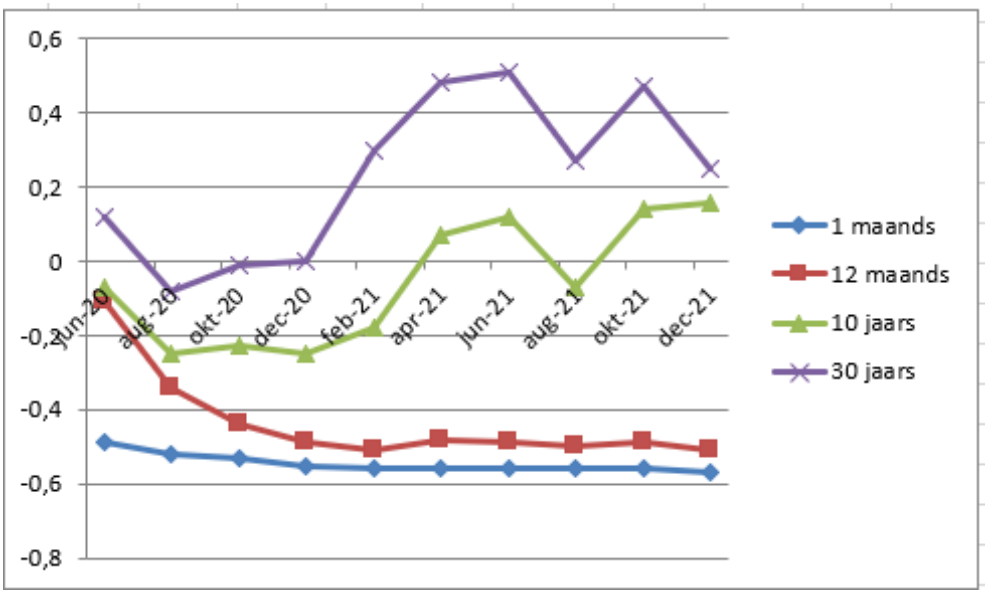
Op de leningen verstrekt aan niet toegestane instellingen loopt de gemeente enig risico. Daarom is er voor dit soort leningen ook een apart raadsbesluit nodig. Het risico op deze leningen is moeilijk te kwantificeren. De niet-toegestane instellingen hebben geen steunmaatregelen in verband met corona van de gemeente ontvangen.

Leningen niet toegestane instellingen	2021	Restant looptijd
Stand per 1-1-2021	N286	
Reguliere aflossingen:		
CVV Zwervers	V3	12 jaar
TCC (investeringen accommodatie)	V4	0 jaar
Extra aflossing TCC	V87	
Stichting PCPO	V25	0 jaar
Extra aflossing PCPO	V125	
Totale stand per 31-12-2021	**N42**	

De reguliere aflossingen zijn conform de leningovereenkomst.

Tenniscclub Capelle en Stichting PCPO hebben beide hun leningen geheel afgelost.

Renteontwikkeling in het jaar

Bovenstaand treft u een overzicht aan van de ontwikkeling van de rente met een aantal looptijden. Dit overzicht is gebaseerd op cijfers van de Rabobank. De korte rente (< 1 jaar) heeft als uitgangspunt het Euribor en de lange rente (> 1 jaar) is gebaseerd op swaptarieven. Onze tarieven worden verhoogd met een liquiditeitsopslag.

Bij de Begroting 2021 verwachtten we dat de korte rente licht zou gaan stijgen en dat de lange rente na een daling in 2021 bijna stabiel zou blijven. De 1-maands euribor is in het begin van het jaar gedaald om daarna gedurende het jaar redelijk stabiel te blijven. De 10-jaars en 30-jaars swap schommelden gedurende het jaar. In het 4e kwartaal steeg de 10-jaars Swap.

Risicobeheer

Korte termijn financiering
Waar mogelijk maken wij gebruik van intermediairs. Dit jaar is vooral gebruik gemaakt van de faciliteiten van BNG. Daarnaast maken wij gebruik van de diensten van een tweetal bankinstellingen, te weten de ING en de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG). Bij beide instellingen hebben wij een kredietfaciliteit in rekening-courant. Omdat kredietfaciliteiten relatief duur zijn, worden deze alleen gebruikt als veiligheidsbuffer voor onverwachte en/of spoedeisende uitgaven.

Berekening renterisiconorm

Lange termijn financiering
Om de risico's van de lange termijn financiering in te perken, is in de wet Fido gesteld dat de renterisiconorm niet overschreden mag worden. Daarnaast zijn er regels rondom de kasgeldlimiet opgenomen. Hierin is onder andere bepaald dat er na een overschrijding van meer dan twee kwartalen er een herstelplan ingediend moet worden bij de provincie.
Bij de berekening van de renterisiconorm gaat het om renterisicobeheer. Wij willen de invloed van (externe) rentewijzigingen op onze resultaten zoveel mogelijk beperken. Wanneer er een financieringsbehoefte ontstaat, zal rekening gehouden moeten worden met de renterisiconorm. Deze heeft als doel om het toekomstige renterisico te beperken door aflossingen in de tijd te spreiden. Het renterisicobedrag wordt berekend door een vastgesteld percentage van 20% (voor gemeenten) van het totale begrotingstotaal te nemen. Het totaal aan aflossingen en renteherzieningen mag niet groter zijn dan het renterisicobedrag. Het renterisico kan worden gestuurd door bij het aantrekken van nieuwe langlopende financieringsmiddelen rekening te houden met de vervaldata en renteherzieningen van de bestaande schuld. In 2021 zijn wij binnen de renterisiconorm gebleven.

Berekening renterisiconorm	2021

Begrotingstotaal (lasten primitieve begroting)	N219.860
Percentage regeling (*)	20%
Renterisiconorm, in bedrag	N43.972
Berekening renterisico	
Renteherzieningen (**)	N0
Aflossingen (***)	N15.092
Renterisico	N15.092
Toets aan renterisiconorm	
Renterisiconorm, in bedrag	N43.972
Renterisico	N15.092
Ruimte (V) / overschrijding (N)	**V28.880**

* Percentage conform Uitvoeringsregeling financiering decentrale overheden (Ufdo)

** Alleen voor OG-leningen; slechts bij doorverstrekking te salderen met UG-leningen

***Alleen m.b.t. OG-leningen

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet is voor 2021 vastgesteld op € 18,7 mln.. Dit betekent dat gemiddeld per kwartaal niet meer dan € 18,7 mln. kort mag worden gefinancierd. Het gemiddelde wordt berekend door te kijken naar de stand van de vlottende schuld en de vlottende middelen per de 1e van iedere maand. Het gemiddelde van deze momentopnames bepaald of wij voldoen aan de toegestane kasgeldlimiet.

Toets kasgeldlimiet 2021	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
Toegestane kasgeldlimiet				
Toegestane limiet in %	8,50%	8,50%	8,50%	8,50%
Begrotingstotaal (lasten primitieve begroting)	N219.860	N219.860	N219.860	N219.860
Toegestane limiet	N18.688	N18.688	N18.688	N18.688
Omvang kasgeld werkelijk				
Omvang vlottende schuld (gemiddelde 1e dag vd maand)	N0	N0	N0	N5.667
Omvang vlottende middelen (gemiddeld 1e dag vd maand)	V11.616	V4.476	V4.385	V5.834
Saldo vlottende schuld	V11.616	V4.476	V4.385	V167
Saldo uitgedrukt in percentage van begrotingstotaal	-5,28%	-2,04%	-1,99%	-0,08%
Verschil				
Verschil in bedrag	V30.304	V23.164	V23.073	V18.855
Verschil in percentage	13,78%	10,54%	10,49%	8,58%
Overschrijding limiet ja/nee?	**Nee**	**Nee**	**Nee**	**Nee**

Schatkistbankieren

Voor 2021 was het limiet van het schatkistbankieren € 1,8 mln. Dit is 0,75% van het begrotingstotaal. We hebben hier aan voldaan.

Schema rentetoerekening

Hieronder is het renteschema weergegeven conform de notitie Rente van de commissie BBV.

Schema rentetoerekening	2021
De externe rentelasten over de korte en lange financiering	N349
De externe rentebaten over de korte en lange financiering	V9
Saldo rentelasten en rentebaten	**N340**
De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	V14
De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	N0
Aan taakvelden toe te rekenen externe rente	**N326**
Rente over eigen vermogen	N0
Rente over voorzieningen	N0
Totaal geraamde aan taakvelden toe te rekenen rente	**N326**
De aan taakvelden toe te rekenen rente (renteomslag)	V458

Renteresultaat op het taakveld Treasury	V132

Gewaarborgde geldleningen (borgstellingen)

Onderstaande staat geeft een overzicht weer van de gewaarborgde geldleningen gecumuleerd op geldnemer.

Geldnemer	Stand per 1-1-2021	Stand per 31-12-2021
Verpleeghuis Rijckehove	N744	N701
VV Capelle	N10	N0
St. IJsselland Ziekenhuis	N7.714	N6.920
St. Woonzorg Nederland	N8.768	N8.768
Stichting Havensteder	N297.523	N291.982
Rijksmonument Dorpsstraat 164	N2.058	N2.025
Vestia Groep	N3.000	N3.000
Totaal	**N319.817**	**N313.396**

Indien één van deze woningcorporaties niet aan hun betalingsverplichtingen kan voldoen, lopen wij een renterisico in de vorm van het verstrekken van een renteloze lening aan het Waarborgfonds Sociale Woningbouw(WSW). Echter, voor het beroep doen op het verstrekken van de renteloze lening, zal eerst aanspraak worden gemaakt op de borgstelling van het WSW en de obligoverplichting bij de overige corporaties in Nederland (tertiaire achtervang). Het eventueel resterend gedeelte wordt verdeeld onder de schadegemeenten en alle gemeenten. Het WSW zal in zo'n geval het onderliggend bezit ten gelde maken wat veelal veel hoger is dan de hoogte van de geborgde leningen. Tot op heden is het nooit voorgekomen dat gemeenten renteloze leningen hebben moeten verstrekken aan het WSW.

Het WSW kan eerder worden aangesproken om bij te dragen aan de oplossing van financiële problemen van woningcorporaties. Dit heeft ook gevolgen voor de achtervangpositie van de gemeente.
Standard & Poor's heeft in 2020 de AAA-rating aan het WSW toegekend, hun positie wordt stabiel geacht. Zij verwachten dat de Nederlandse overheid, zo nodig, tijdelijke steun zal verlenen aan het WSW. De vooruitzichten van het garantiestelsel van het WSW worden stabiel geacht. Ze verwachten dat de Covid-19 pandemie een beperkte invloed zal hebben op de positie van het WSW, omdat de overheid financiële steun verleend aan kwetsbare huurders.

Voor de overige leningen staan wij rechtstreeks borg. Als zij niet aan hun betalingsverplichtingen kunnen voldoen dan zijn wij direct verantwoordelijk (primaire achtervang). VV Capelle had voor de laatste twee kwartalen van 2020 uitstel van betaling gekregen voor de aflossing. Dit is in oktober 2021 in zijn geheel afgelost.

De instellingen/stichtingen/verenigingen die een gewaarborgde geldlening bij de gemeente hebben, hebben geen steunmaatregelen in verband met corona van de gemeente ontvangen.

De woningcorporaties waarvoor de gemeente garant staat zijn Stichting Havensteder, Stichting Woonzorg en Vestia. Het totale openstaande bedrag van deze corporaties is per 31 december 2021 303.750.

Ontwikkelingen

Korte termijnfinanciering
In het 4e kwartaal van 2021 zijn er diverse kasgeldleningen afgesloten.

Lange termijnfinanciering
In 2021 zijn er geen nieuwe leningen aangetrokken.

Liquiditeitsprognose
In 2021 is de liquiditeitsprognose twee keer geactualiseerd en één keer geanalyseerd. De actualisaties hebben plaatsgevonden bij de Voorjaarsnota 2021 en de Najaarsnota 2021.

Leningen niet-toegestane instellingen
Tennisclub Capelle en Stichting PCPO hebben in 2021 hun leningen geheel afgelost.

Treasury jaarplan
In 2021 is uitvoering gegeven aan het treasury jaarplan. Hierin staan de acties opgenomen zoals het periodiek actualiseren van de liquiditeitsprognose en de controles op de kasgeldlimiet.

Corona
De maatregelen omtrent corona hebben in 2021 geen directe invloed op de financiering gehad. Alle instellingen/verenigingen/stichtingen van de gewaarborgde geldleningen hebben aan hun betalingsverplichtingen voldaan. VV Capelle heeft haar leningen geheel afgelost. De niet-toegestane instellingen hebben aan hun betalingsverplichtingen voldaan en twee verenigingen hebben hun leningen geheel afgelost.